

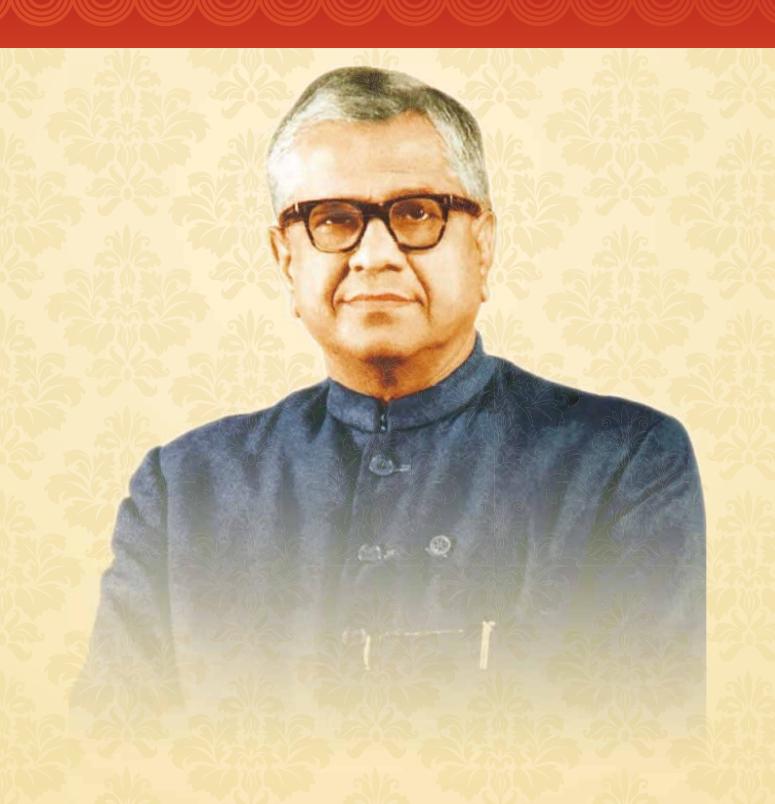
MANIPAL SCHOOL OF NURSING

MCON, MAHE, Manipal

PRAJNA 2018-19

The ability to turn good knowledge in to action

Padmashree Awardee Dr. T. M. A. Pai Our Founder

Mistakes are painful when they happen, but years later a collection of mistakes called Experience which leads us to Success.

-A. P. J. Abdul Kalam

Manipal Academy Of Higher Education, Manipal

Padmabhooshan Awardee Dr. Ramdas M. Pai Chancellor

Dr. H. S. Ballal Pro-Chancellor

Dr. H. Vinod Bhat Vice-Chancellor

Dr. Narayana Sabhahit Registrar

GOLD MEDAL 2015-2018

Mr. KENET MARVIN SALDANHA

Academic Toppers

SHILPA NAGAPPA NAIK 1st Year

NIVEDITHA 2nd Year

POOJASHREE 3rd Year

KSDNEB Toppers

Mr. Srikantha (Ist Place in State & Dist. Level)

Ms. Supritha (2nd Place in Dist. Level)

Mr. Shaikh Siraj Salim (3rd Place in Dist. Level)

Dr. Anice George Dean, MCON, Manipal

Message

I am glad to note that the Manipal School of Nursing is bringing out the school magazine Prajna for the year 2018-2019. This is a productive and co-curricular skill development floor for the students. The efforts taken by the students and faculty to bring out this magazine with interesting write ups is appreciable. Hearty congratulations to the Principal and the editorial team for all the efforts taken towards this.

Editorial

Quality is one of the main factor which is required in every field. As nurses when we are working in the clinical field, critical thinking, clinical reasoning and decision making are the three main components that help to provide quality care to the patient.

The process of critical thinking is stimulated by integrating essential knowledge, experiences, and clinical reasoning that support professional practice. Clinical reasoning and judgment used by clinical nurses in providing quality health care to patients avoids adverse events and patient harm. The performance of nurses is dependent upon the nurses' continual learning, professional accountability, independent and interdependent decision-making, and creative problem-solving abilities.

I am happy to say that Manipal School of nursing provides opportunity to students to practice clinical skills and helps in the overall development of the student.

MANIPAL SCHOOL OF NURSING

ANNUAL REPORT 2017-2018

The Manipal School of Nursing which made a humble beginning in the year 1959 as Auxiliary Nurse-midwife training center and later upgraded to GNM training school in the year 1962 admitted its 62nd batch of students in September 2018.

Presently since, 2015 September, a revised 3-year Diploma Nursing is being implemented. curriculum This includes three years training with an integrated internship in 3rd year. To date, 2498 students have qualified from the institute. In the academic year 2017-2018, the results have been 100% in the final year examination. The school has a sanctioned annual intake of 60, of which 10% seats are reserved for government-sponsored candidates. Presently the student strength is 174. From 2014 DN batch total 31 students completed four months of internship in Manipal Super Speciality Hospital, Vijayawada.

The Karnataka State Diploma in Nursing Examination Board (KSDNEB) has recognized MSON as a center for board examination. Consequently, the school undertakes examinations for the

students of Nursing Schools of Udupi district.

Karnataka State Diploma in Nursing Examination Board (KSDNEB) is conducted an award ceremony function on 10.07.2018 for highest scorer in KSDNEB examinations at the state and district level. I am happy to inform you that our student Mr. Srikantha, is the state level top scorer, and Ms. Supritha and Mr. Shaikh Siraj Salim are second and third highest scorers in district level respectively.

The school is governed by the Manipal Academy of Higher Education since, 1996 and administered by the Principal under the guidance of the Dean, Manipal College of Nursing, though academically the Karnataka State Diploma in Nursing Examination Board is the governing body. The school enjoys the freedom to function as an autonomous body with an independent budget. The school publishes an annual magazine aptly named as 'PRAJNA' meaning conscience.

Annual Day and Lamp Lighting: The annual day and lamp lighting for

the 2017-18 DN group students were held on 31st January, 2018.

Physical Facilities: The school is housed on the 5th floor of MCON building with all modern teaching facilities.

Clinical Facilities: The Kasturba Hospital with ultra-modern facilities provides an excellent clinical field for student education. From 2014 DN batch total 31 students completed four months of internship in Manipal Super Speciality Hospital, Vijayawada.

Community Health Nursing: Kapu, Katapadi, and Udyavar areas are utilized for Community Health Nursing field practice. The third-year students participated in National Pulse Polio and National Filaria eradication programs. Students were posted to Bharatiya Vikas Trust to observe, interact and gain knowledge and skills regarding community-related projects.

Faculty: The sanctioned faculty strength is one Principal, one Assistant Professor and Fifteen Assistant Lecturers.

Non-teaching Staff: The school has one secretary responsible for clerical work, record keeping and student

admissions and one housekeeping staff.

Continuing Nursing Education:
Faculty of the school actively participate in the Continuing Education Program conducted by the Manipal Centre for Professional Development, Manipal College of Nursing and other departments and Regional and National Seminars, Workshops, and Conferences. The school conducted a half-day seminar on 'clinical update on 27th February, 2018.

Research: Poster presentation in conference – 3, Paper presentation – 1, Publications - 4.

Co-curricular and Extra-curricular Activities: The school conducts annual sports meet every year. Our students also participated in the intercollegiate athletic meet. School bagged the second best contingent award on 69th Republic Day Celebration.

S.N.A: All the students are members of Student Nurses' Association. The SNA unit is very active. Various competitions like debate, quiz, essay writing etc. are conducted for the students. Students have organized the scientific exhibition, cultural and entertainment programs and celebrated festivals and days

हा-शठट कर्ताहनव

commemorating important national and international events.

Library: Apart from a small sublibrary with about 600 books, the faculty and students have access to the main KMC library which is a rich resource of nursing related texts and international and national nursing journals.

Scholarships: 30 students were the beneficiaries of the scholarships instituted by MAHE. 15 of them received 100% free ship on their tuition fees and 15 others 60%. 24 students have received Sri K.K.Bhandarkar's scholarship awarded in memory of Late Smt. Sujatha Bhandarkar during

the last academic year. 10 students are recipients of Mr. Krishna Nayak endowment scholarship in memory of Late Ms. Geetha Nayak, an alumnus of MSON.

Conclusion: While concluding, we would like to thank the administration of MAHE for giving us a free hand in conducting the activities of the school. A special mention needs to be made of Dr. Anice George our Dean who has been a pillar of strength. I also would like to thank the nursing service for taking interest in the students' welfare and learning activities. I thank our former principal Dr. Kasturi R. Adiga for her guidance, support and unconditional love which she has shown to us.

FAREWELL

Mrs. Sumathi Bai

Manipal School of Nursing, MCON, Manipal wish to place on record honour of their longstanding old faithful colleague. Mrs. Sumathi Bai for being herself, tireless nurseholic, helpful co-worker and a good friend. She began her career as a staff nurse from 1985, later she was promoted as a ward in-charge with total 19 years experience in operation theatre. During this time she obtained post basic B.Sc Nursing degree and forayed confidently into the teaching profession to share her practical professional experiences to students of Nursing, where she served for 11 years.

Manipal School of Nursing is especially proud to have a nursing colleague who is a warm, affable, gregarious professional who despite and inspite of heaps of responsibilities on her shoulders, always bonded with superiors and subordinates, always had a kind word for patients and someone who very, very admirably maintained an impressive work life balance.

We wish you a retired life of pride, respect and dignity.

prajna zois-is

ಪರಿವಿಡಿ • *CONTENTS* • अनुসूची

Sl. No.	. Name	Page No.
1.	ಮಾತು ಮತ್ತು ನಾನು, ಶ್ರೀ ಮತಿ ಶಾರದ, Asst. Lecturer	10
2.	ಮುಸ್ಸಂಜೆ, ರಚನಾ ಆರ್. , I Year D.N.	11
3.	ಅಂಧ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅರ್ಚನಾ ಡಿ., III Year D.N.	11
4.	ಕವನ, ಪ್ರಫುಲ್ಲ ಶೆಟ್ಟಿಗಾರ್, I Year D.N.	12
5.	ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ, ಕನ್ನಡ – English, ಸಹನ, I Year D.N.	12
6.	ಗೆಳೆತನ, ಜ್ಞಾನ ಬಿಂಬ, ಅಮೃತವಾಣಿ, ಅಮ್ಮ, ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರ ಮಾಲೆಯ ಸೊಗಸು, ಸಹನ, I Year D.N.	13
7.	ಬದುಕು, ಸಹನ, I Year D.N.	14
8.	ನೆನಪಿಗೊಂದು ನಮನ, ದೀಕ್ಷಾ, I Year D.N.	14
9.	ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಶಿಲ್ಪಿ, ಸಹನ, I Year D.N.	15
10.	ಚುಟುಕುಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಾಗೇ ಜೀವನ, ದೀಕ್ಷಿತಾ, I Year D.N.	16
11.	ಮಾರಕ ಆಗದಿರಲಿ ಮೊಬೈಲ್ : ಬಳಕೆಗೊಂದು ಮಿತಿ ಇರಲಿ, ಚಂದ್ರಶೇಖರ, II Year D.N.	17
12.	ಬಾರದ ಮಳೆ, ಪ್ರೀತಿ, II Year D.N.	18
13.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು, ಶ್ರಾವ್ಯ ಜೆ. ಮೂಡಂಗಿ, III Year D.N.	19
14.	ಕಾಗೆಯ ಕೂಗು, ಭಾರತಿ ಆರ್. ನಾಯಕ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೊಫೇಸರ್	19
15.	ಡಿಜಿಟಲ್ ಕನ್ನಡ, ಶಿಲ್ಪ ನಾಗಪ್ಪ ನ್ಯಾಕ್ , II Year D.N.	20
16.	ಶಿಸ್ತು ಒಂದು ಸ್ನೇಹಿತ ಮತ್ತು ಶತ್ರು ಅಲ್ಲ , ಶ್ರಾವ್ಯ ಜೆ. ಮೂಡಂಗಿ, III Year D.N.	21
17.	ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸರ್ವೈವರ್, ಶಿ ಲ್ಪನಾಗಪ್ಪನ್ಬಾಕ್, II Year D.N.	21
18.	Me Too, ಚಂದ್ರಶೇಖರ,, II Year D.N.	22

<u>prajna 2018-19</u>

19.	Life Before Computer, Archana D., III Year D.N.	24
20.	Ambition, Archana D., III Year D.N.	24
21.	Time, Archana D., III Year D.N.	25
22.	Friendship, Rakshith R., I Year D.N.	26
23.	If You Want, Friendship, Deekshitha , I Year D.N.	26
24.	Self-Motivation, Heeba Naaz , I Year D.N.	27
25.	Family, Rakshith R., I Year D.N.	28
26.	Life, Heeba Naaz , I Year D.N.	28
27.	Some New, Funny, Interesting Definitions	29
28.	Silence Says It All, Tenzin Lhakyi , I Year D.N.	30
29.	Army Jobs, Sahana , I Year D.N.	31
30.	Amazing Facts, Deepika R.M. , I Year D.N.	32
31.	God's Gifts, Memorable School Life, Vidyashri J.M.	33
32.	Beauty of Life, Vidyashri J.M.	34
22	माँ की मोट में Archana D. III Voor D.N.	25

<u>prajna 2018-19</u>

ಮಾತು ಮತ್ತು ನಾನು

ಮಾತಿಗಿಂತ ಮೌನವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಒದಗದ ಮಾತನ್ನು ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೇ ಹೇಳಿದರೂ ಆತನಿಗೆ ಅವಮಾನ ಮತ್ತು ತಿರಸ್ಕಾರ ಎಂದು ನೀತಿ ವಾಕ್ಯವೊಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಔಚಿತ್ಯವರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆತಿತು ಮಣೆ, ಮನ್ನಣೆ. ನಡೆಯಲ್ಲಿ ಎಡವುದು, ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ತಡವರಿಸುವುದು ಮಾನವ ಸಹಜ ಗುಣ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಆದ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ದೈವಿಕ ಗುಣ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಉಚ್ಚರಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಆರು ಶಬ್ದಗಳೆಂದರೆ ''ನಾನು ಒಂದು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ''. The six most important words, "I admit, I made a mistake".

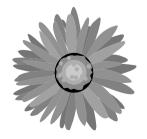
ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡಗುಣ. ಅದೇ ರೀತಿ 5 ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಶಬ್ದಗಳೆಂದರೆ "ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮೂಡಿದೆ". The five most important words are "I am proud

of you". ಎಷ್ಟೊಂದು ಅನುಕರಣೀಯ. ಇನ್ನು 4 ಶಬ್ದಗಳಿಂದಲೇ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೃದಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು. ಅವು ''ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?'' "What

is your opinion'' ಯಾವುದೇ ಸಂವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ, ಮಧ್ಯೆ–ಮಧ್ಯೆ "What is your opinion" ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ ಉಳಿದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಂವಾದವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದೀತು ತಪ್ಪಿದರೆ ವಾಗ್ವಾದವಾದೀತು. ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಯೋಚಿಸಿ, Please think again ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಶಬ್ದಗಳು ಮೂರೇ ಆದರೂ ಭಾವನೆಗಳು ನೂರಾರು. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳು. ನಿಮಗೆ ವಂದನೆಗಳು Thank you, ಮಾತುಗಳು ವಂದನೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲವೇ?

ನಾವು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಬೇಕಾದ ಶಬ್ದ ಎಂದರೆ '**ನಾವು' 'we'** ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರೂ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಿದೆವು ಎನ್ನೋಣ. ಒಂದು Team ಆಗಿ ಕಾರ್ಯಮುಖರಾದೆವು. Team ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ 'l' ಎಂಬ ಆಕ್ಷರವಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು 'l'/ನಾನು. ಕನಕದಾಸರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸ್ವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ **ನಾನು** ಶಬ್ದದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಗಲಿ.

– ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರದ Asst. Lecturer

<u>prajna 2018-19</u>

ಮುಸ್ಸಂಜೆ

ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸಮಯದಲಿ ಸೂರ್ಯನು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆದಿಹನು ತನ್ನ ಅತಿಯಾದ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಾ ನವ ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿಹನು

> ದಿನನಿತ್ಯದ ಒದ್ದಾಟದ ಬದುಕಿಗೆ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯು ನೀಡಿದೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಈ ಸಮಯದಲಿ ದೊರೆತ ನೆಮ್ಮದಿ ಮುಂದಿನ ಬದುಕಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ

ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ನೆರಳಿನ ಚಿತ್ತಾರ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿರಲು ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿಗಳ ಒಡನಾಟ ನಿಂತಿರಲು ಹೊಸ ಉದಯವನ್ನು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಚಿಗುರುಗಳೇ .... ಈಗ ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಸಾಯಂಕಾಲ

– ರಚನಾ ಆರ್. I year D.N.

ಅಂಧ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಆನುಪಮ ಭಾವದ ಸುತ್ತಿನಲಿ
ಆಂತರ್ಯದ ನೆನಪು ಅಲೆಯುತಿದೆ
ಇಲ್ಲದ ಯೋಚನಾ ಲಹರಿಯದು
ಈ ಕಣ್ಣಿನ ಅಂಚಲಿ ತೇಲುತಿದೆ
ಉದಯದ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಂತೆ
ಊಹೆಗೂ ನಿಲುಕದೆ ಸಾಗುತಿದೆ
ಋತುವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸಮನಾಗಿ
ಎಣಿಕೆಗೂ ಸಿಗದೆ ಓಡುತಿದೆ
ಏರಿಳಿತದ ಸುಂದರ ತಲ್ಲಣವು
ಐಸಿರಿಯ ಬಣ್ಣವ ತಳೆಯುತಿದೆ
ಒಳಗಿನ ಚೆಲುಮೆಯ ಕನಸೊಂದು
ಓಟದ ಹಯವನೆ ದಾಟುತಿದೆ
ಔತ್ಸುಕ್ಯದ ಸುಮಧುರ ಭಾವನೆಯು
ಅಂಧ ಪ್ರಶ್ನೆಯನು ಮೂಡಿಸಿದೆ!!!!

– ಅರ್ಚನಾ ಡಿ. III year D.N.

<u> চুণ্ডাচ্ছ হত্যহ্ব</u>

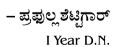
ಕವನ

ಮನಸು ಚಂಚಲವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕನಸು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೃದಯ ಯಾರನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದೆ ? ಕಪ್ಪು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುವ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು

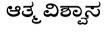
ಅಮಟೆ ಮರವನ್ನು ಹತ್ತಿ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಚಂದ್ರನು ಸಿಗಲಾರ ನಾನು ನಿಂತ ಮರದ ಗೆಲ್ಲು ನನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸಲಾರದು ಎಂದು ಕೆಳಗಿಳಿದೆ ಹೃದಯ ಬಯಸಿದ್ದು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹೇಳಲಾರದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಗುತ್ತಾ ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

* * *

'ಪ್ರೀತಿ'ಯ ಪ್ರತಿಫಲ 'ಕಣ್ಣೀರು' 'ಸ್ನೇಹ'ದ ಪ್ರತಿಫಲ 'ನೆನಪು' 'ಗುರು'ಗಳ ಪ್ರತಿಫಲ 'ಸಾಧನೆ' 'ಪ್ರಯತ್ನ'ದ ಪ್ರತಿಫಲ 'ಯಶಸ್ಸು' 'ನಂಬಿಕೆ'ಯ ಪ್ರತಿಫಲ 'ಜೀವನ'.

ದುಃಖವಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗುವಿರಲಿ ಆತಂಕವಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಛಲವೆಂಬ ಚಿಲುಮೆಯಿರಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಸೋಲು ಅನುಭವಿಸಿದರೂ ಗೆಲುವೆಂಬ ಕನಸಿರಲಿ ಕನಸಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನನಸೆಂಬ ಛಲವಿರಲಿ ಈ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರಲಿ.

ಕನ್ನಡ - ENGLISH

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದ ಬಣ್ಣದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು, ಅದು ಅನಿವಾರ್ಯ, ಅನುಭವ ಕೊಡುವ ಭಾವಕ್ಕೆಂತ ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ಗಳಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನಾಳುತ್ತಿರುವುದು, ಹಾಗಂತ ಕನ್ನಡ ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅನ್ನ ಕೊಡದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ English ಎಂಬ ಭಾಷೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

– ಸಹನ I Year D.N.

ಗೆಳೆತನ

ಸ್ಟಪ್ಲರ್ ಪಿನ್ ಹಾಕುವುದು ಸುಲಭ, ತೆಗೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಬಲವಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದರೂ ಪೇಪರಿನ ಚೂರುಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅದುವೆ ಒಡೆದ ಗೆಳೆತನದ ನೆನಪುಗಳಂತೆ.

ಜ್ಞಾನ ಬಿಂಬ

ಕಲಿಯುವಂತದ್ದು – ವರ್ತನೆ, ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮ ನಿಗ್ರಹಿಸುವಂತದ್ದು – ನಾಲಿಗೆ, ಸಿಟ್ಟು, ಮನಸ್ಸು ಗೌರವಿಸುವಂತದ್ದು – ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಕಾನೂನು ಗಮನಿಸುವಂತದ್ದು – ಸಮಯ, ಆರೋಗ್ಯ, ಹಣ ಪೂಜಿಸುವಂತದ್ದು – ಭಗವಂತ, ಔದಾರ್ಯ, ಸದ್ಗುಣ ತ್ಯಜಿಸುವಂತದ್ದು – ಧೂಮಪಾನ, ಮಧ್ಯಪಾನ, ಕಪಟತನ

ಅಮೃತವಾಣಿ

ಇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸು – ತಾಯಿ, ತಂದೆ, ಗುರು ಇವುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸು – ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯ, ವಿನಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸು – ಧೈರ್ಯ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಗುಣ ಇವುಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು – ನಾಲಿಗೆ, ಕೋಪ, ಆಸೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಧೀನದಲ್ಲಿಡು – ಇಂದ್ರಿಯ, ಮನಸ್ಸು, ತಾಳ್ಮೆ

ಅಮ್ಮ

ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಅಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಮುದ್ದಿನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿಯ ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಬಾಳನು ಬೆಳಗಲು ಇರುವ ಅಮ್ಮ.

> ಜೀವನ ನೌಕೆಯ ಕೈಯಲಿ ಹಿಡಿದು ಮುಂದಕೆ ಮುಂದಕೆ ಓಡಿಸುತಿಹಳು ದಡವನು ಸೇರಳು ಹೋರಾಡಿ ಜಯವನು ಪಡೆದೇ ಪಡೆಯುವಳು.

ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಚರ ಮಾಲೆಯ ಸೊಗಸು

ಅ – ಅಂದದ ಚೆಂದದ ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಬರ

ಆ – ಆಡಲು ಕಲಿತರೆ ಎಂಥಾ ಸೊಗಸು

ಇ – ಇಂಥ ಭಾಷೆಯು ಬೇರೊಂದುಂಟೆ

ಈ - ಈ ಭಾಷೆಯ ಸೊಗಸಿಗೆ ಸರಿಯುಂಟೆ

ಉ – ಉರಿಸಿದೆ ಬಾಳಿನ ಬೆಳಕನು

ಊ – ಊರಿಗೆ ಹಬ್ಬಿದೆ ಜ್ಞಾನವನು

ಋ – ಋಷ್ಷಿಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ

ಎ – ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಸುಂದರ ಭಾಷೆ

ಏ – ಏರುತ್ತಿದೆ ಏಣಿಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು

ಒ – ಒಸರುತ್ತಿದೆ ಜೇನಿನ ರಸವು

ಓ - ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಸುಲಭದ ಭಾಷೆ

ಔ – ಔಷಧವಾಗಿ ಇರುವ ಭಾಷೆ

ಅಂ – ಅಂಗಳದಂತೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಪಸರಿಸುತ

ಅಃ – ಅಃದಿಂದ ಅಂತ್ಯ ಕಂಡಿದೆ.

– ಸಹನ I Year D.N.

हा-हाठट कर्ताहुनव

ಬದುಕು

ನೂರಾರು ತಿರುವುಗಳ ಪಥವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಓಡುತ್ತಿದೆ ಎತ್ತಲೋ ಈ ಬದುಕು... ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಎಡವಿ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬಿದ್ದು ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಪಯಣ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ...

ಹೊಸ ದಾರಿ ಹೊಸ ನಡಿಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಜಾಗ ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಹಳೆ ನೆನಪುಗಳ ಮೆಲುಕು... ಮತ್ತೆ ಅದೇ ದುಃಖ ಮತ್ತದೇ ಕಣ್ಣೀರು ಕಾಣಲಾಗದೆ ಜೀವನಕ್ಕೊಂದು ಬೆಳಕು...

ಕಾಯುತ್ತಿವೆ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾತರದಿಂದ ಎಂದು ಬರುವುದೋ ಹೊಂಬೆಳಕು... ಸುಖ–ದುಃಖ, ನೋವು–ನಲಿವು ಏಳು ಬೀಳುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ತಾನೇ ಈ ಬದುಕು.

– ಸಹನ I Year D.N.

ನೆನಪಿಗೊಂದು ನಮನ

ಅರುಣೋದಯ ಕಿರಣಗಳ ಕಂಡು
ನಿನ್ನ ಕುಡಿನೋಟವೆಂದು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವೆ
ಬೆಳದಿಂಗಳ ಕಾಂತಿ ನೋಡಿ
ಅದು ನಿನ್ನ ಮಗು ಎಂದು ನೀ ನಗುವೆ
ತಂಗಾಳಿ ನನ್ನ ಮೈ ಸೋಕಲು
ಅದು ನಿನ್ನುಸಿರೆಂದು ನಾ ಮೈಮರೆವೆ
ಕಡಲಲೆಗಳ ಭೋರ್ಗರೆತ ನಿನ್ನ
ಭಾವಗಳೆಂದು ನಾ ಭಾವುಕಳಾಗುವೇ
ಸುರಿದ ಮಳೆ ಹನಿಗಳು
ನೀ ನನಗೆ ನೀಡುವ
ಮುತ್ತುಗಳೆಂದು ನಾ ಪರವಶಳಾಗುವೆ
ನಿಸರ್ಗದ ಕಣ ಕಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ
ನೀ ದೂರವಿರುವೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ
ನಂಬಲಿ.....

ನನ್ನ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಶಿಲ್ಪ

ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವನನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಶಿಲ್ಪಿಯ ಕೈಚಳಕದಿಂದ, ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ನವಿಲನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಕಲೆಗಾರರ ಕುಂಚದಿಂದ, ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದಲೇ.

''ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಶಿಲ್ಪಿ' ಎಂಬಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯ, ಇನ್ನೊಂದು ಶಿಲ್ಪಿ . ಭವಿಷ್ಯ ನಿನ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ಇಂದೂ ಅಲ್ಲ, ನಾಳೆ Uncertain. ಭವಿಷ್ಯ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಜೀವನ. ಇನ್ನು ಶಿಲ್ಪಿ ಎಂದರೆ ನಿರ್ಮಾತೃ . ಹೌದು ಅವರವರ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅವರವರೇ. ಕಲ್ಲು ಕೆತ್ತುವವರೆಲ್ಲ ಶಿಲ್ಪಿಯಲ್ಲ. ಮೇಸ್ತ್ರಿಯೂ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕೆತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಅರೆಯುವ ಕಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡುವ ಕುಟುಕನು ಕಲ್ಲನ್ನು ಕೆತ್ತುತ್ತಾನೆ. Man is the maker of his own fate. ಗ್ರಾಮ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರದೇ ಕೈ. ಹಕ್ಕಿ ಮರಿಗೆ ಹಾರುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾರಬೇಕಾದದ್ದು ಮರಿ ಹಕ್ಕೆಯೇ. 'ತಾಯಿ' ಹೆತ್ತು ಹೊತ್ತು ಸಾಕಿ ಸಲಹುತ್ತಾಳೆ. 'ತಂದೆ' ಜೀವನ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸುವವನನ್ನು ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಜೀವ ಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ – 'ಗುರು' ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೇಳೈಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಕುಚಿತವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ಷಣಿಕವಾದ ಆಸೆಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಬರ್ಬರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೇ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸುಖ ಉಣ್ಣಭೇಕು.

ಹೆಚ್ಚು ಏಟು ತಿಂದ ಕಲ್ಲು ಗರ್ಭಗುಡಿ ಒಳಗಿನ ಮೂರ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಟು ತಿನ್ನಲು ಹೆದರಿದ ಕಲ್ಲು ಗರ್ಭಗುಡಿ ಬಾಗಿಲಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರ್ತಿ ಆಗುವುದೋ ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗುವುದೋ ನಾವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ ಕೆಲಸ, ಪ್ರಯತ್ನ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಅಂತರ್ಗತ ಆಗಿರುವುದು ಒಂದೇ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದ ಚೈತನ್ಯ. ಆ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಆತ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಬಗೆಯ ಮೇಲೆ ಆತನ ಭವಿಷ್ಯ ಅಡಗಿದೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಗಾಂಧೀಜಿ, ಐನ್ ಸ್ಟಿನ್ ಅಂತವರೂ ಆಗಬಹುದು.

1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಫ್ಯಾಶನ್ ವಿನ್ಯಾಸಗಾರ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿದ್ದು ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಮಾಯಾ ತಿವಾರಿ ಎಂಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತನ್ನ 23ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನಿಂದ ಯಮಯಾತನೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದಳು. 12 ಬಾರಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ರೇಡಿಯೇಶನ್ ಥೆರಪಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ವೈದ್ಯರು ನಿಮಗಿರುವುದು ಎರಡೇ ತಿಂಗಳ ಜೇವಿತಾವಧಿ ಎಂದರು. ಇದನ್ನರಿತ ಮಾಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ತಾವೇ ಶಿಲ್ಪಿಯಾದರು. ಸ್ವಸ್ಥ ಬದುಕಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾಯಾ ತಿವಾರಿಯವರಿಗೆ ಈಗ 58 ವರ್ಷ.

ವಿಶಾಲ ಜಗತ್ತಿನ ಅನುಭವಗಳು ವಿಶಾಲವಾಗಿವೆ. ಮಾನವತೆಯ ಎಚ್ಚರ, ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮ, ಬದುಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಶಿಲ್ಪಿ ಹೌದು. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬರ್ಥವಲ್ಲ. ನಾವು ಸಮಾಜ ಜೇವಿಗಳು. ಕೆಲವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಹಲವನ್ನು ಬಲ್ಲವರಿಂದ ತಿಳಿದು ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ದೇವರು ಕೊಟ್ಟ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅರಿತು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಾವೊಂದು ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಜೀವ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ

ರೂಪಿಸುವ, ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಸುಂದರ ಶಿಲ್ಪಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ .

> – ಸಹನ I Year D.N.

ಚುಟುಕುಗಳು

ಮನದಲ್ಲಿರುವುದು ಸಿಹಿ-ಕಹಿ ನೆನಪು ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುವುದು ಸವಿ-ಸವಿ ನೆನಪು ಆ ನೆನಪೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ.

ನೀ ಅರಿಯುವ ಮುನ್ನ ನಾ ಅರಿಯ ಬಹುದೇ ನಿನ್ನ ಮನದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿರುವ ಆ ಮಾತು

ತುಂಬಿದ ಮಡಿಕೆಗೆ ತುಂಬಲು ಹೋದರೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವುದು ಆ ನಿಮ್ಮ ಮಡಿಕೆ

ಜೋಡಿ ಹಕ್ಕೆ ಹಾರಲು ಬಂದು ನಾ ಸೇರಲು ಒಂದಾಗಿ ಸೇರಲು ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ

ನೆನಪಿನ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಹನಿಯಾಗಿ ಉರುಳಲು ನಾನಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದೇ ಓ ಮಳೆಯೇ

ಚಂದ್ರನು ಬಂದೊಡನೆ ಸೂರ್ಯ ಇಲ್ಲದಾಗುವನು ತಾರೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದನೆ ಆ ನಮ್ಮ ಸೂರ್ಯ

ಬಳಪವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬರೆಯಲು ನಾನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆಯಾ ಓ ಹಾಳೆಯೇ

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಾಗೇ ಜೀವನ

ಮಳೆಯ ಹನಿಗೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ನಗಲು ಹರಿವ ಕಡಲಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಲು ಹೃದಯದೊಳಗೇ ತುಂಬಿ ಬರಲು ನಮ್ಮ ಆಸರೇ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ.

ಪ್ರಕೃತಿ ಮುಂದೆ ಮನೆಯು ಇರಲು ಮನದ ತುಂಬಾ ನಗುವು ಇರಲು ಹಗಲು–ರಾತ್ರಿ ಸಂತಸ ಹಂಚುವ ಜೀವನಕೆ ಆಸರೆಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಯು.

ತುಂತುರು ಮಳೆ ಬರಲು ಧರೆಯೆಲ್ಲ ನೆನೆಯಲು ನಾ ಅದನು ಸಂಭ್ರಮಿಸಲು ಮನವೆಲ್ಲ ರಮಿಸಲು ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ

ಜೀವನದ ಹಾದಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನೆರಳಿಗೆ ಗುಣು–ಗುಡುಗುವ ಬಾನಿಗೆ ಆನಂದಿಸುವ ಮನಕೇ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ.

ಜಲರಾಶಿಯ ಅಂದಕೆ ಭೋರ್ಗರೆಯುವ ರಭಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಕಡಲಿನ ಚಿಪ್ಪಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಾಗುವ ಆಸೆ ಓ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ.

– ದೀಕ್ಷಿತಾ I Year D.N.

– ದೀಕ್ಷಿತಾ I Year D.N.

ಮಾರಕ ಆಗದಿರಲ ಮೊಬೈಲ್: ಬಳಕೆಗೊಂದು ಮಿತಿ ಇರಲ

ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಹಾಗೆ. ಸಿಲೆಬಸ್ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ಮೊಬೈಲಿನ ಅಂತರಂಗದ ಮರ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯದೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕೈಗಳಲ್ಲೂ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಮೊಬೈಲ್ ಗಳು. ಅದೇನಾದರೂ ಕಿವಿಗೆ ಬಂತೆಂದರೆ ಸಾಕು, ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಲೋಕವೇ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದೊಂದು ಕಾಲವಿತ್ತು ಕಲಿಯದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡದವ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮೊಬೈಲಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅರಿಯದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜು ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಹಿಡಿಯದ ಮುಖಗಳೇ ಕಂಡು ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಂದಿರದೇ ಇದ್ದರೆ, 'ಇದು 3ಜೆ ಯುಗಾನೋ ಇನ್ನು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಸೋದಿಲ್ವೆ ನೋ?' ಎನ್ನುವ ಅಣುಕು ಮಾತುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿವೆ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಮೊಬೈಲ್ ಕಂಪನಿಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಹಾದಿ ಬೀದಿಗಳ ಜತೆಗೆ ಕಾಲೇಜು ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಗಳಲ್ಲೂ ಅಂಗಡಿ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಹೊಸತನದ ಹುಚ್ಚಾಟದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುವ ಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅತಿಯಾದ ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪೈಪೋಟಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಂಪನಿಗಳು ಅಕ್ಟೋಪಸ್ ಜೀವಿಯಂತೆ ತಮ್ಮ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಉಳ್ಳವರ ಸೊತ್ತಾಗಿದ್ದ ಮೊಬೈಲ್ ಇಂದು ಚಿಣ್ಣರ ಆಟಿಕೆಯ ಸಾಮಾನಾಗಿ, ಯುವಕರೊಡಗೂಡಿ ವಯೋವೃದ್ಧರವರೆಗೆ ದಿನಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಯುವಕರ ಮೇಲೆ ಅತಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರತೊಡಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಚ್ಚರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಸುವ ಕೆಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೈಗಳು ಇಂದು ಎರಡೆರಡು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಸತೊಡಗಿವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿತನವೇ ಇಲ್ಲದವರು ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಹೊರೆಯೂ ಆಗತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ ನಿಷೇಧಿಸುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. 'ಬೇಲಿಯೇ ಎದ್ದು ಹೊಲವ ಮೇಯ್ದ ಹಾಗೆ' ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸತೊಡಗಿದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟಾರು? ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ಮನಸ್ಪನ್ನು ಹಾಳುಗೆಡವುತ್ತೆ ಎಂಬಂತೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ 'ಎಸ್ಸೆಮ್ಮೆಸ್'ಗಳು ಅತಿಯಾದ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡತೊಡಗಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಕ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತು ಚಾಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರೆದು ಅದರಲ್ಲಿನ 'ಇಂಟರ್'ನೆಟ್' ಬಳಕೆಯಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಕಲು ಮಾಡುವ ಹೊಸ ತಂತ್ರದ ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನಸ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ಆತಿಯಾದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವ ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಉದ್ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತೊಡಗಿದೆ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಸಿಮ್ ಬದಲಿಸುತ್ತ ಅಪರಿಚಿತನಂತೆ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಸತಾಯಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಂಡು ಬರತೊಡಗಿವೆ. ಮನರಂಜನೆಗೆಂದು ಬಳಕೆಯಾಗಬೇಕಿದ್ದ ಅದರಲ್ಲಿನ ಹಾಡುಗಳು ಅತಿಯಾದ ಶಬ್ದದೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾಡತೊಡಗಿವೆ.

ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ ಮಾಯಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಪುಟ್ಟ ಪರದೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ನೀಲಿ ಚಿತ್ರಗಳು ತೆರೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಯುವಕನ ಲೈಂಗಿಕ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಉದ್ರೇಕಿಸಿ ಅನೇಕ ಕ್ರೌರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡತೊಡಗಿವೆ. ಸಮಾಜದ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ

ಹದಗೆಡಿಸತೊಡಗಿವೆ. ಇಂದಿನ ಹೈಟೆಕ್ ಪ್ರೇಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ಒಂದು ವರದಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ ನೋಡಿ ಪ್ರೀತಿಸುವವರು ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡದೆ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮೊಬೈಲ್ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಗುಂಪೇ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಎರಡು ಪುಟ್ಟ ಹೃದಯಗಳು ಮೊಬೈಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಿವಿಗೆ ಒಂದು ಗರಿಬಿಚ್ಚಿ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರೆ ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವೇ ಧರೆಗಿಳಿದಂತಾಗಿದೆ.

ನಿತ್ಯ ಜೀವನದ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಯುವಕ ಇಂದು ಮೊಬೈಲ್ ಇರದೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷವೂ ಬದುಕದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಮಾಯಾಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಯುವಕನನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸತೊಡಗಿದೆ. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನವಾಗಿ ಅತಿ ವೇಗದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ಇದನ್ನು 'ಮೊಬೈಲ್ ಕ್ರಾಂತಿ' ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. 21ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವನ್ನು ವಿಸ್ಮಯಗೊಳಿಸಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಪುಟ್ಟ ಪರದೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವ ಮಾಯಾ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಮುಂದೊಂದು ದಿನ 'ಮೊಬೈಲಿನ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಯುಗ' ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಓದಿದರೂ ಆಚ್ಚರಿಯಲ್ಲ.

ಮೊಬೈಲಿನ ಸದುಪಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ದುರುಪಯೋಗಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಿತ ವಾದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅರಿಯಬೇಕಿದೆ. ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಯುವಕರು ಅವಕಾಶಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸ ಬೇಕಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಬಳಕೆಯ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸ ಬೇಕು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಮಾತಿನಂತೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕೇ ವಿನಃ ಅದು ಮಾನವನ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಾರದು.

– ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ II Year D.N.

ಬಾರದ ಮಳೆ

ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಹೋಗಿದೆ, ಬೇಲಿ ಸುಟ್ಟುಹೂವು ಬೆಂದು ಹಾದಿ ಕೆಂಡವಾಗಿದೆ, ನೀರಿಲ್ಲದ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಚರಗಳು ಸತ್ತಿವೆ, ಬತ್ತಿದ ಮೊಲೆಯನ್ನು ಚೀಪಿ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಅಳುತಿವೆ.

> ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಲು ಸಾಲು ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಹೊರಟಿವೆ, ಬಾಯಾರಿದ ಬಾವಿಯೊಳಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದ ಬಿಂದಿಗೆ, ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಬೇಕೊ ಒಂದು ಚಮಚ ನೀರಿಗೆ, ಎಲ್ಲರ ಜಪ, ಎಲ್ಲರ ತಪ'ನೀರು ಬರುವುದೆಂದಿಗೆ?'

ಹೆಣ್ಣ ಹಣೆಯ ಕುಂಕುಮಕ್ಕೆ ಬೆವರಿನ ಹನಿ ಇಳಿದಿದೆ, ಉಟ್ಟ ಸೀರೆ ಬೆವರಿನಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ಒದ್ದೆಯಾಗಿದೆ, ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬರೆದ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ, ಕವಿತೆಯೇನೊ ಕೈಚಾಚಿದೆ ಪಾತಾಳದ ಆಳಕೆ! ಬಾರದ ಮಳೆಗೊಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರೇತಕೊ ಹಿರಿಯರು, ಅದರಂತೆಯೆ ಮಾಡುತಿಹರು ನಮ್ಮೂರಿನ ಕಿರಿಯರು, ಪಂಚಾಂಗದ ಹಾಗೆ ಈಗ ಮಳೆಯು ಬಾರದೆನ್ನಲೆ, ನೀರಿಲ್ಲದ ಕವನದಲ್ಲಿ ಕನಸೊಂದನು ಹುಡುಕಲೆ ?

– **ప్రిఁకి** II Year D.N.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲ ಶಿಸ್ತು

ಶಿಸ್ತು ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಶಿಸ್ಗನ್ನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಪಾತ್ರವನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಂತದ್ದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ . ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕಬಹುದು. ಶಿಸ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಜೀವನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಂದಿಗೂ

ಮಿತ್ರ ಹೊರತು ಶತ್ರು ಅಲ್ಲ. ಇದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆಯೆ ಹೊರತು ಎಂದೂ ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಸ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

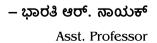
– ಶ್ರಾವ್ಯ ಜೆ. ಮೂಡಂಗಿ III Year D.N.

ಕಾಗೆಯ ಕೂಗು

ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕೆ ಎಂದೆನ್ನ ಕುಕ್ಕದಿರಿ ಕಪ್ಪು ಕಾಡಿಗೆ ನಾರಿಯ ಕಣ್ಣೆಗಂದ, ಕಪ್ಪು ಕಪ್ಪೆಂದೇಕೆ ಜರೆಯುವಿರಿ ನೀವೆನ್ನ, ಕಪ್ಪು ಕರಿಮಣಿಯಿಂದ ವಿವಾಹ ಬಂಧ ॥ 1॥

ಬಿಳಿಮೊಗದ ಚೆಲುವಿಗೆ ನೀಳ ಕುಂತಳ ಕಪ್ಪು ಕಪ್ಪು ಬಿಳಿದಾದೊಡನೆ ಅವಳ ಮುಪ್ಪು ಜೀವ ಜಲ ಹೊತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಮೋಡ ತಾ ಕಪ್ಪು ಖನಿಜ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಪ್ಪು, ಅಲ್ಲವೆ ಸತ್ಯ ಒಪ್ಪು ॥ 2 ॥

ಬಡಜನರೆಚ್ಚರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ ಸಾರುವೆನು ಕೂಗು ಕರ್ಕಶವೇನು? ಹೇ ಮನುಜನೆ ನಿನ್ನ ಮನೆಯಂಗಳದ ಕೊಳಚೆ, ಕ್ರಿಮಿ ಕೀಟಗಳ ತಿಂದು ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಲತೆಗೈವೆನು ನಾನು॥ उ॥ ಕಿವಿ ಕರ್ಕಶ ಕಾಗೆ ಕೂಗೆಂದು ಹಳಿಯದಿರು ಎನ್ನ ಅರಿತುಕೋ ಕೂಗು ಧ್ವನಿಯ ಪರಮ ಸತ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದುದನೊಬ್ಬನೇ ಮುಕ್ಕದಿರು, ಮಿಕ್ಕವರ ಕೂಡಿ ತಿನ್ನುವ ಕೂಗು ಕೇಳು ನಿತ್ಯ ॥ 4 ॥

हा-शठट कर्ताहुनव्

ಡಿಜಿಟರ್ ಕನ್ನಡ

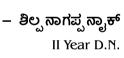
ನವಂಬರ್ ಬಂದೊಡನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೆನಪಾಗುವುದು ಕನ್ನಡ. ದುರಾದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನವಂಬರ್ ಬಂದಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಬರೆಯುವ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏನೇನು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ? ಏನೆಲ್ಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದವರೆಲ್ಲ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡೋಣ.

ಕನ್ನಡದ ಬಹುತೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಕಾರದ ಮೂಲಕವೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅದರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಸಲಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹಲವು ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಗಮನಿಸೋಣ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾಸ್ತವೋಪಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ (Kannada Virtual University) ತಯಾರಿ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಪಠ್ಯ, ಮಾದರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಯೋಜನೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕವೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ನೇರ ತರಗತಿಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಆಸಕ್ತರಾದವರು ಜಗತ್ತಿನ ಯಾವಮೂಲೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ತಮಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಬಹುದು. ಅವರಲ್ಲಿ

ಗಣಕ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಸಂಪರ್ಕ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯು ನೀಡಿದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅಡಕವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಕಣಜ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆ (Natural Language Processing) ಮಾಡಲು ಇದು ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆ. ಪಠ್ಯದಿಂದ ಧ್ವನಿಗೆ, ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಪಠ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಅನುವಾದ, ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇದು ಅಗತ್ಯ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಜ್ಞಾನ ಆಯೋಗ ತಯಾರಿಸಿದ ಜ್ಞಾನಕೋಶ ಕಣಜ, ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಉಳ್ಳವರು ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸರ್ವೈವರ್

ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರ ದಿನವಿದು. ಜೀವನ್ಮರಣದ ತೂಗುಗತ್ತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ನಿಂತು ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಬಂದು ನಿಂತ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಬದುಕನ್ನು ಸಂಭ್ರಮಿಸುವ ದಿನ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸರ್ವೈವರ್ಸ್ ಡೇ ನಿಮಿತ್ತ ಆ ಮಹಾಮಾರಿಯ ಜೊತೆಗಿನ ನಂತರದ ಬದುಕು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕುರಿತು ಆಳ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬರೆದ ಅನುಭವ ಕಥನವಿಲ್ಲಿದೇ.

ಮುಂದೇನು?

ಹೀಗೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆಯೂ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾದ ಸಂದರ್ಭ ಎಂಥದು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಗಾಂಭೀರ್ಯವೂ ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಉಳಿದವರ ಮುಂದಂತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಿಚ್ಚಿಡುವ ಬದುಕಿನ ಪದರಗಳು ದೊಡ್ಡವು. ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸರ್ವೈವರ್ ಎಂದಾಕ್ಷಣ 'ಕ್ಯಾನ್ಸರ್'ನಂತಹ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನೇ

ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದವರು ಎನ್ನುವ ಭಾವ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಸರ್ವೈವರ್ಗೆ ಆ ರೀತಿಯ ಭ್ರಮೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದುಕು ತನಗೊಡ್ಡಿದ ಸವಾಲನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಬಗೆಯ ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಬದುಕಿನೆಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾಗಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತಸ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ನಿನಿಂದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಸರ್ವೈವರ್ ಆಗುವ ಪಯಣ ತುಂಬಾ ದೊಡ್ಡದು. ಪ್ರತಿ ಹಂತವೂ ಸವಾಲುಗಳಿಂದಲೇ

ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸವಾಲುಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

– ಶಿಲ್ಪ ನಾಗಪ್ಪ ನಾೃಕ್ II Year D.N.

ME TOO

ಇದು ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಲನ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಚಳವಳಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಹಲವರ ಎದೆ ನಡುಗಿಸಿದೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದವರಿಗೆ ವೇದಿಕೆ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರರಂಗದ ನಟಿಯರು, ಸೆಲೆಬ್ರೆಟಿಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಕರ್ತರು ತಮಗಾದ ವೇದನೆಯನ್ನು Me Too ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿನ್ನಲೆ

ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ನೆರವಾಗ ಲೆಂದು ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ ಎಂಬ ನಾಗರಿಕ ಹೋರಾಟಗಾರ್ತಿ 2006ರಲ್ಲಿ Me Too ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ತರದ, ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನೈತಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ ತುಂಬಲು ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ ಈ ಚಳವಳಿಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ Me Too ಎಂಬುದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದವರು ಒಂಟಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಯಾರೀ ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್?

ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಅಮೆರಿಕನ್ ಮಹಿಳೆ. ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳ ಹೋರಾಟ ಗಾರ್ತಿಯೂ ಹೌದು.

ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ಬ್ರುಕ್ಲಿನ್ ಮೂಲದ 'ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಪರ ಹೋರಾಡಿದ, ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಟರಾನಾ ಅವರು 2017ರಲ್ಲಿ 'ಟೈಮ್ ವರ್ಷದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ' ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

Me Too ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು

ಲೈಂಗಿಕ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಕೆಳ ಸ್ತರದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಲೆಂದು ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ 2003ರಲ್ಲಿ Just Be Inc. ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಅದರ ಮೂಲಕ 'my space' ಎಂಬ ವೆಬ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಲಿಸುವ, ಅವರಿಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ಹೇಳುವ, ಅವರಿಗೆ

ಕಾನೂನು ನೆರವು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಯೂತ್ ಕ್ಯಾಂಪ್) ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಟರಾನಾ ಅವರು ಅಪ್ರಾಪ್ತ, ಸಂತ್ರಸ್ತ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಪೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಟರಾನಾ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಬಾಲಕಿಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಪ್ರಿಯಕರ ನೀಡಿದ ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ವೃತ್ತಾಂತ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶ ಟರಾನಾ ಅವರನ್ನು ಮನ ಕಲಕಿತ್ತು. ಸದ್ಯ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಂಡಿರುವ Me Too ಅಭಿಯಾನ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡದ್ದು ಅಂದೇ.

ಕಷ್ಟಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂತೈಸಲು ಬಳಸಿದ ಪದ. Me Too. ಲೈಂಗಿಕ ತೃಷೆಗೆ ನಲುಗಿದ ಆ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಂತೈಸಲು ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ ಬಳಸಿದ ಪದವೇ Me Too (ನನಗೂ ಹೀಗೆ ಆಗಿದೆ. ನೀನು ಒಂಟಿಯಲ್ಲ ಎಂಬರ್ಥದ ಮಾತು).*

ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ ಅವರು ತಾವು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ Me Too ಎಂಬ ಪದ ಬಳಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ನೀವು ಒಂಟಿಯಲ್ಲ . ಇದು ನನಗೂ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದು ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬುವ ಮಾತಾಗಿತ್ತು.*

ಕೇವಲ 500 ಟ್ವಿಟರ್ ಫಾಲೋಯರ್ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ ಅವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣದಲ್ಲಿ ಈ Me Too ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

ಆದರೆ ಟರಾನಾ ಬರ್ಕ್ ಅವರ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ಸಿಗದ ವ್ಯಾಪಕತೆ ನಟಿ ಅಲಿಸ್ಸ ಮಿಲಾನೊ ಅವರು ತಮ್ಮ ಟ್ವಿಟರ್ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂತು.

2017ರಲ್ಲಿ ಅಲಿಸ್ಸ ಮಿಲಾನೊ ಮಾಡಿದ ಟ್ವೀಟ್ ನ ನಂತರ Me Too ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

> — ಚಂದ್ರಶೇಖರ್, II Year D.N.

<u>prajna 2018-19</u>

LIFE BEFORE COMPUTER

- 1. 'Windows' was a square hole in a room.
- 2. 'Application' was something written on a paper.
- 3. 'Mouse' was an animal.
- 4. 'Keyboard' was a piano.
- 5. 'File' was an important office material.
- 6. 'Hard drive' was an uncomfortable road strip.
- 7. 'Cut' was done with a knife and 'Paste' was done with glue.
- 8. 'Web' was spider's home.
- 9. 'Virus' was flu.
- 10. 'Apple' and 'blackberry' were just fruits.

- Archana D.
III year D.N.

AMBITION

Reach your ambition with a lot of determination.

Have a sharp aim like an archery game.

Run with the hands of the clock otherwise you will be stuck.

A man's worth is no greater than the worth of his ambition.

In order to succeed your desire for success should be greater than your fear of failure.

ਵਾ-ਭਾਰਣ ਫ਼ਗ੍ਰਿਫ਼੍ਰ

TIME

To realise the value of ONE YEAR.

Ask a student who has failed in examination.

To realise the value of ONE MONTH.

Ask a mother who has given birth to a pre-matured baby.

To realise the value of ONE WEEK. Ask an editor of a weekly.

To realise the value of ONE DAY. Ask a daily wage labourer.

To realise the value of ONE MINUTE. Ask a person who has survived in an accident.

To realise the value of ONE MILI SECOND. Ask a person who has won a silver medal in olympics.

And even then if you don't realise the value of TIME you must be a .....!!!

-Archana D.
III year D.N.

- **Archana D.**III year D.N.

IF YOU WANT

If you want to eat:
 Eat your Anger.

If you want to read:
 Read your good books.

If you want to kill:
 Kill evil Ideas.

If you want to speak:
 Speak politely.

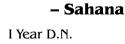
If you want to be rich:
 Enrich yourself with Noble ideas.

If you want to win:
 win your wordly desires.

FRIENDSHIP

Friendship is a package of feelings, Nobody can make it, Nobody can break it, Nobody can explain it, but only we can feel it.

FRIENDSHIP

Seeing the friend's goodness with eyes closed, loving forever, with reasons never disclosed.... Helping the friend. When the friend does wiping, singing together many a joyous song, wiping tears, sharing dreams are some beautiful facets of friendship, that make to strongers come together.

- **Rakshith R.**I year D.N.

SELF-MOTIVATION

Motivation is a very strong tool we can use to get further in life and to achieve our dreams and goals. Setting goals for ourselves is something that I consider to be very important, I believe in always pushing myself further and further in life, not only physically but mentally as well. We all have

different things or tools we can use to motivate us towards our end goals. In order for us to stay motivated we have a goal and be driven towards achieving that goal.

For me, self-motivation is empowering. Finding something that I enjoy and love to do and setting the final goal of achieving it. My education is very important to me and will help get me further in life. No one can push you towards your dreams and goals, you have to have the will and determination to push yourself. Great things happen when you make friends with your discomfort zone. Train yourself to finish what you start.

FAMILY

When you say the word family, lots of meaning comes under that one single where do you find the purest love. Its not found in bits of messages or in your famous handsome and beautiful hero's and heroines. You can find love in this small word called family.

Rakshith R.I Year D.N.

LIFE

Our entire life is made up of choices What we decide, the action we take, the attitude we display all represent the steps of life. Sometimes we take two steps forward and one-step back Some of us take baby steps Some of us take giant steps But the Secret is not to let that One step back turn into a failure Learn from backward steps And keep on stepping forward in this dance called life!

- Heeba Naaz I Year D.N.

हा-हाठट कर्ताहनव

SOME NEW, FUNNY, INTERESTING DEFINITIONS

School – A Place where papa pays and son plays.

Atom Bomb – An invention to end all inventions.

Banker – A fellow who lends his umbrella when the sun is shining and

wants it back the minute it begins to rain.

Cigarette – A pinch of Tobacco rolled in paper with fire at one end and a

fool at the other.

Doctor – One who kills your ills by pills and later kills you with his bills.

Dictionary – The only place where divorce comes before marriage

Rumour – News that travels faster than light and sound.

• Stupidity – Two bald men fighting over a comb.

Boss – Someone who is early when you are late and late when you

are early.

Secret – Something you tell everybody to tell nobody.

SahanaI Year D.N.

Art by Swapna

II Year D.N.

SILENCE SAYS IT ALL

I wish words weren't such a necessity when it comes to tell someone about the feelings. What all could have happened if heart understood the language of silence. No soul would have gone misunderstood, No soul would have shut itself to the noises of the world. The music of silence would have said it all if words weren't so important.

I don't know why we have come so far,

ahead of everything that we left behind. When we still stuck at understanding the important things.

Tired, lost a soul finds comfort in the warmth of silence.

Desperate to get intruded, it tries to tell another soul its story.

Even though soul understands this language,
The being can never recognize it.
And it again becomes the burden of those cries.
How I wish that this silence was
understood, may be tired souls could
have been saved from all those crisis.
How I wish words weren't a necessity for
communication,
Silence says it all, I wish someone
understood it too, like I did.

–Tenzin Lhakyi I Year D.N.

हा-डाठट हर्ताहुनव्

ARMY JOBS

The food in the army, they say they are mighty fine; You ask for Biryani, they give you intestine, Oh, No! I don't want more of Army life.

The clothes in the army, they say they are mighty; Me and my mum, can fit into mine, Oh, No! I don't want more of Army life.

The girls in the army, they say they are mighty fine; Some are above Ninety, some are below Nine, Oh, No! I don't want more of Army life.

The shoes in the army, they say they are mighty fine; You ask for No. 9 they give you No. 6, Oh, No! I don't want more of Army life.

The pays in the army, they say they are mighty fine; they give you 100 dollars, take back 99, Oh, No! I don't want more of Army life.

Really, wishing to Salute our Indian Army.

-**Sahana**I Year D.N.

AMAZING FACTS

- A human kidney can filter 78 ltr. of blood a minute.
- A smallest bone in your body is the stapes in our ear.
- The bones will stop growing by the age of 25.
- It is impossible to sneeze with eyes open.
- The eye ball of human weights approximately 25 grams.
- Cat Saliva is 88% cleaner than tap water.
- The amount of bacteria in one drop of drinking water contain over 1,000,000,000 more bacteria than one glass of cat saliva.
- The new born babies can only see in black & white for few months.
- Blue eyed people tend to have the highest Tolerance of alcohol.
- The human brain is more active at night than during the day.
- Your brain developing untill your late 40s.
- When awake the human brain produces enough electricity to power a small light bulb.

-Deepika R.M.
I Year D.N.

GOD'S GIFTS

I asked for strength;
And God gave me difficulties to make me strong.
I asked for wisdom;
And God gave me problems to solve.
I asked for prosperity;
And God gave me dangers to overcome.
I asked for love;
And God gave me troubled people to help.
I asked for favours;
And God gave me opportunities.
I received "nothing" I wanted
And everything I needed.
My "Prayers" have been answered...

– Vidyashri J. M. II Year D.N.

MEMORABLE SCHOOL LIFE

A big gang of friends colourful memories, silly fights friendly teachers group photos combined studies never ending free periods rocking annual days, group discussions on anything & nothing so many hands in a single lunch box, remarkable marks terrific report card, lovable tours, School life was just a heaven.

– Vidyashri J. M. II Year D.N.

BEAUTY OF LIFE

To make your life beautiful You should have relief to full And have belief in yourself. To reach your distance Get people's assistance Have a power of resistance.

If you want education
Always be ready to receive information.
And have a great person for inspiration
To make your life thrilling Always be smiling
But don't be cunning.

To get popularity
Grab the opportunity
Work for the society
To make your life awesome
Understand the life sum
Enjoy life to maximum.

- **Vidyashri J. M.**II Year D.N.

<u>চ্নিট্র হতাহ-াহ</u>

माँ की गोद में

माँ की गोद में सोती थी मैं सुकून की नींद पाती थी मैं, बात-बात पर रोती थी मैं, फिर उनके ही आँचल से आँसू पोछती मैं।

हर पल दिया साथ मेरा, कभी न छोडा हाथ मेरा, हर पल अपनी आँखें के आँगन में, पाल पोसकर बड़ा किया।

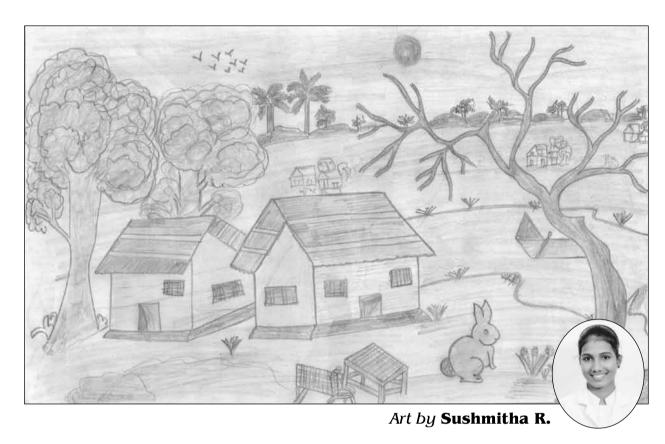
प्यार से स्वीकार किया खुद से भी ज्यादा आदर दिया, अच्छे गुण और संस्कार देकर अपनी ही एक नई पहचान दिया।

prajna 2018-19

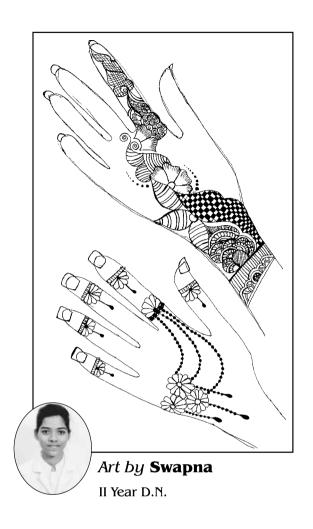

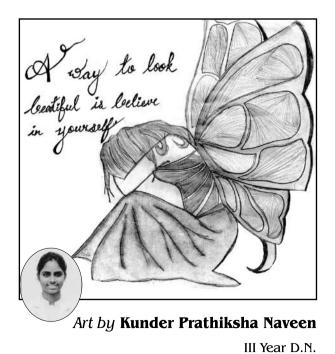

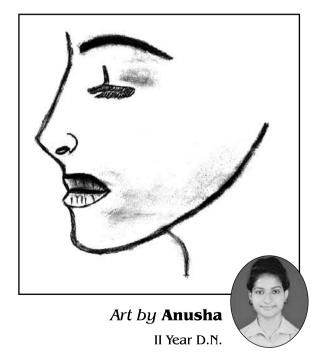
Art by **Sushmitha R.**

ргајпа วठाइ-ाङ

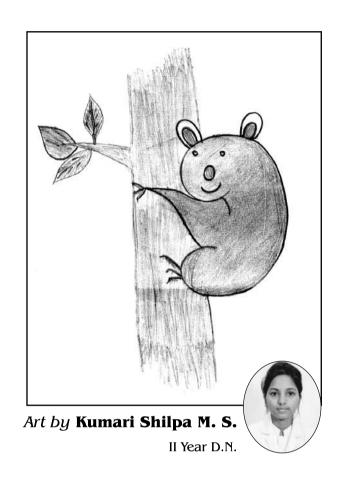

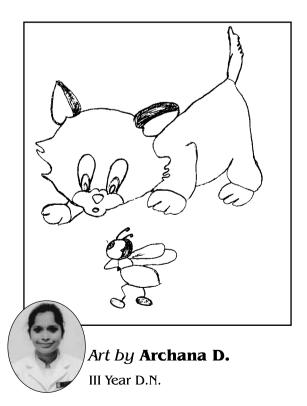

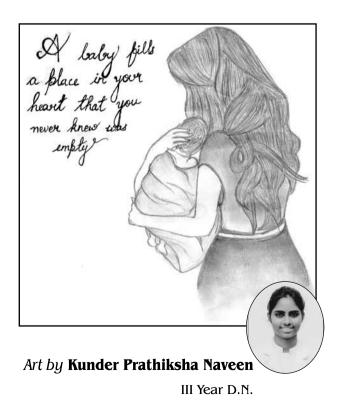

<mark>praj</mark>na วठाइ-เร

SPORTS DAY

FAREWELL 2015 BATCH

Cultural Programmes

TEACHERS DAY

Chrishmas Celebration

Deepavali Celebration

BVT

Freshes Day 2018

Community Activities

Scientific Exhibition

Educational Activities

Republic Day

FAREWELL

SNA Handover

Annual Day

SNA Committees

Cultural Committee

Health & Sanitation

Education

Sports

SNA

Refreshment

Class Photos

II year

